شێخی سەنعانی

کتێبی شێخ سەنعان و

بەسەرهاتی شێخی سەنعان

لا مەدە لە عەشق گەرچی مەجازە

بۆ ڕێی حەقیقەت ئەوکارە سازە

عبدالسلام

ئەم هەڵبەستەی کە بە سەرهاتی (شێخی سەنعان)ی‌یە،

بە قەڵەمی حاجی مەلا عبدالسلام حەیدەری نووسراوە.

بسم الله الرحمن الرحيم

یەکەم سوپاسی خودای بێ هاوتا
ووهەم سەڵەوات لە سەر مستەفا

یەعنی محەمەد(د. خ) دەریای حەقیقەت
ئەوکەشتیوانی بەحری شەریعەت

لەجەمعی ئەسحاب بەقەد ڕۆژگار
سەلامی خودا بێ عەدو ژمار

جەنابی سدیقو عوسمانو عومەر
قائیدی ئیسلام ئیمامی حەیدەر

ئومێدم وایە بۆ کوردی زوبان
باسو ملجەرای ئەوشێخی سەنعان

بیکەم بە کوردی بە دەستو بردی
بەشێوەی خۆشنو بوڵاوی کوردی

شێخی سەنعانی

شێخی سەنعانی شێخێکی چاك بو
وەك ڕۆژی ڕوناك دڵی ڕوناك بو

لە بەحری باتن خۆی مەلەوان بو
لە باخی موعان ئەو باخەوان بو

لە شاری مەکە لە بەیت وڵڵا بو
هەردەم خەریکی تەقوای خودا بو

چوار سەو موریدی خاوەن کەرامەت
هەبو لەلای شێخ بۆ دین و تاعەت

عالەمی مەکە هەمووی بە یەکجار
ئیعتقادیان بو بە شێخی سالار

دائیم بۆ دۆعا ئەهاتنە خزمەت
دۆعای شێخ وەکو بارانی ڕەحمەت

● خەو دیتنی شیخ

چەند شەو لە سەر یەك ئەوشێخی نازدار
دیتی لە خەویا قەزای ڕۆژگار

لە وولاتی ڕۆمدا لە دێری موغان
دەکەوتە سوجدە بۆ پتی زۆر جوان

لە خەوا ئەیدی بە دڵی بریندار
بە ناڵە ناڵو بە شینو هاوار

ئەیووت ئەی خودا بکەی بە حاڵم
بە ئاگری عەشق سووتاوە باڵم

لە دەردی عەشقی ڕزگارم بکە
توشی بەستنی زنارم مەکە

هەر لوتفی تۆیە مایەی ژیانم
بکەی بە ڕزیێنی دینو ئیمانم

(ئاشکرا کردنی شێخ خەوی خۆی بۆ موریدان)

لە ناو حەرەمدا ڕۆژێ لە ڕۆژان
دانشتبو لە گەڵ زومرەی موریدان

بە دەردی دڵی دەهاتە گوفتار
وتی بە موریدان یاری وەفادار

دوعام بۆ بکەن قیبلەم گۆڕاوە
هاوار بە ماڵم کارم تەواوە

ئەوسا موریدان وتیان ئەی ڕەییس
لە بیرت نەچێ تەحمیدو تەقدیس
ئەتۆ مورشدی یادی خودا کە
تەرکی وەسوەسەو نەفسی دونیاکە

جەوابی داوە پیری دەردە دار
بە دەست خۆم نی‌یە دڵ بۆ گرفتار

ئەبێ لە بۆ ڕۆم بڕۆم بە سەفەر
تاکی بزانم نەتیجەی خەبەر

ئەم جار خولاسەی پیری بریندار
لەگەڵ موریدان ڕۆیشتن یەکجار

له بۆ ڕۆمستان کەوتنە تەدارەك
بۆ زانینی حاڵ شێخی موبارەك

کاتێ واسڵ بو شێخ بۆ ڕۆمستان
تەقدیری خودای خاوەنی ئیحسان

دیتی لە ڕێگا کچی نەو جوان
وەستاوە شیرین ئەبرۆی وەك کەوان

تەمەن هەژدە ساڵ وەك مامزی مەست
دڵی دڵداران گرتبوی بە وەست

پەرچەم حەریری قەد سەرووی ڕەوان
فیتنەی دڵ و دین داگیری ئیمان

ڕوومەت تیشکی ڕۆژ وەك بەری بەیان
کە شوعلەی دەدا لە هەردەو بانان

ریزەی ودانی گەوهەری هۆنراو
گوفتاری شیرین بە وێنەی شەکراو

زوڵفی ماری ڕەش لە سەر گەنجی زێر
پەنجەی زیوینی وەك داری کەنێر

کە دیتی کچە پیری مەستانی
دڵو هەناوی بو بە بریانی

تەعبیری خەونی ئەو ساکە زانی
زانی لێی دەکرێ دین و ئیمانی

بە عەشقی کچە دڵ موبتەلا بو
تەقدیری ڕۆژی قالو بەلا بو

ئەو بەچە تەرسا بو بە موشتەری
بە نازی جوانی ئیمانی کڕی

بەڵێ بە جارێ ئیمانی ڕفاند
ڕەمز و مەعانی هەمووی لێ ستاند

ئەمجار موریدان لە دەوری سالار
دانیشتن هەر یەک دەهاتە گوفتار

یەکێ پێی ئەووت ئەی مەردی ڕەهبەر
لە دڵ لابدە وەسوەسەو دولبەر

جەوابی داوە لە عەشقی دولبەر
دڵم ئەسووتێ بە وێنەی فەنەر

ئەوی تر ئەڵێ تەسبیح بگرە دەس
هاوارکە یا شێخ بۆ فەریا وەرس

وەڵامی داوە پیری بریندار
لە جیاتی تەسبیح دەبەستم زنار

یەکێ دەیفەرموو پیری سەنعانی
سوجدە بۆ خوا بە خفیو نیهانی

وەڵامی داوە خۆ تاقی ئەبرۆی
یارم کەعبەیە سوجدەم برو لەبۆی

ئەوی تر ئەڵێ مەردی خاوەن ناز
بۆ لەبیرت چودەست نوێـژو نماز

وەڵامی داوە میحـرابی نـمـاز
گەر بەژنی یار بێ دەیکەم بێ ئەنداز

یەکێ دەیفەرمو زۆر عەیب و عارە
عەشقی چاو کاڵان بۆ هەرزە کارە

وەڵامـی داوە عـارم نـەمـاوە
شوشەی حەیاکەم چی بکـەم شکاوە

یـەکێ ئەیفـەرمو یـارانی قەدیم
لێت عاجز ئەبن ئەی شێخی سەلیم

وەڵامی داوە گەر بەچە تەرسـا
لە من رازی بێ بێ باکم ئەوسـا

یەکێکی ئەڵێ بیری مەکە کە
هەستە با بڕۆین روو لەکەعبەکە

وەڵامی داوە کەعبەی دڵی من
بەچە تەرسایە ئەو روو گوڵی من

یەکێ پێ ئەڵێ پیری موحتەرەم
لە دلت لات دا فیکری جهەنم

وەڵامی داوە ئاگری جهەنم
مەعلووم ئەسووتێ لە سۆزی دڵم

یەکێ پێی ئەڵێ یادی جەنەت کە
بۆ عەشقی موجازتەرکی محنەت کە

وەڵامی داوە روخساری یارە
وەک باخی جەنەت عەینی گوڵزارە

یەکێک ئەیووت حەیا لە خوا کە
بە وێنەی جاران زیکروڵڵا کە

جەوابی داوە دەردی دڵداری
دەردی خودایە گەرتۆ هۆشیاری

به دەست خۆم نی‌یە ئیمانم نەما
کفرم نەسیبە ئیرادەی خودا

عیلمو مەعریفەت لە لام نەماوە
لەلەوحی ئەزلوام بۆنووسراوە

چەندسالْ نوێژم کردشەومەتابەیان
نەم زانی کفرم ئەبێتە میوان

ئیتر نازانم تەقدیری خودا
چیم بۆ نوسراوە لە قالو بەلا

گرمەی دڵی من لە زیکری خودا
دوو سەعات ئەرۆیی لەناو حەرەمدا

ئاگام لیٚ نەبودەردی دڵداری
ئەم کاتە هەدەف بیٚ ئاگاداری

واتوشم ئەکات بەدەردو بەلاٚ
لەبیرم ئەکات مەعریفەت و ڵلاٚ

وازم لیٚ بیٚرن ئیٚستاموریدان
کفرم نەسیبە حاشا لە ئیمان

ڕۆژی ڕوناکم بە شەو گەراوە
حەرتم لە قورئان لە بیر نەماوە

زیکری یا الله لە دڵ شۆراوە
دیری موغانم قیبلەی تەواوە

وەختی زانییان هەندێ موریدان
هیچ تاسیر ناکا لە بیری سەنعان

هەموو دانیشتن بە شینو هاوار
دەپارانەوە لە خوای کردە گار

خوایە رەحم کە لە پیری سەنعان
بە نووری ئەحمەدو شەرافەتی قورئان

ئەوساکە هەردەم پیری سەنعانی
لە ڕێگای یاری شەو تا بەیانی

داییم دا ئەنیشت لە ڕێگەی یاری
هەردەم خەریک بو بە شینو زاری

ڕۆژێ لە ڕۆژان ئەو بەچە تەرسا
زانی کەوا شێخ کاری لێ کرا

زانی بە عەشقی ئەو گورفتارە
بە غەمزەی چاوی دل برینداره

بەلارو لەنجە هات بە لایەوە
بە سەر نەزاکەت ئاوری دایەوە

ئاگری خستە دڵ شێخ بە یەکجار
رووی کردە لای شێخ وەك گوڵی بەهار

پێ ووت ئەی شێخی ئاین موسڵمان
بۆچی دەناڵی لێرە سەر گەردان

خۆ تۆ ئیسلامی ئێرە کفرستانە
بۆچی لات داوە لە شەرعو قورئان

وەڵامی داوە مایەی ئیمانم
لە عەشقی تۆیە وا پەریشانم

لە عەشقی تۆیە کەوتوو هەژارم
بە غەمزەی چاوت دل بریندارم

ئیمانم ئەتۆی دینو ئایینم
مایەی حەیاتم ئاوێنەی ژینم

بە جوانی چاوت دەعیە لێ مەدە
ماوەی حەیاتم بە بەر با مەدە

خەستەی دڵ سووتاو ئاهووی نەساران
چاوێکت لێم بێ شۆخی کوفاران

ئەی شۆخی ئەرمەن ڕۆژی ڕۆمستان
ئەی مانگی تابان ڕۆژی درەخشان

هەر لە عەشقی تۆ من وا زەبوونم
وێنەی کەبابە کزەی دەروونم

فرمێسکی چاوم ڕێژنەی بارانە
وردی شەوگارم شینو گریانە

یا خۆ بمکوژە ئەی شۆخی میللەت
یا رزگارم کە لە دەردو زیللەت

بێ تۆ ژیانم تاڵو دژوارە
دەردم گرانە دڵ بریندارە

سا توش بە حەقی مەسیحی دڵ پاك
ڕەحمم پێ بکە ئەی شۆخی چالاك

هەروا بزانە منیش عەبدی تۆم
هەلقە بە گوش‌و زیر خریدەی تۆم

جا بەچە تەرسا بە جوانی چاوی
ووتی ئەی مامە پیرو فەوتاوی

تازە دلداری دەستی تۆ نادا
عەشقی جوانان لادە لە دلدا

عەشقی دلداری لە گەنجی خۆشە
چونکی هەر گەنجە دلیان خۆشە

ئێستاکە پیری کفن بدوورە
عەشقی من‌و تۆ زۆر لەیەك دوورە

ئەمجارە ووتی شێخی سەنعانە
سوێندم بە ئینجیل دێری موغانە

دلداری دلم تازەو جوانە
تازە نەمامی باخ‌و بێستانە

لە هەر دلێ دا خەدەنگی عەشق
پیر بێ یا جوان مەعلووم دەیکا شەق

ئەوسا هاتە جەواب ئەو شوخەی جوان
ووتی گوێت لێ بێ ئەی پیری سەنعان

ئەمەی من دەیڵێم بیکە بە تەمام
یەکجاری لادە لە دینی ئیسلام

بکەوە سوجدە لە ئاینی من
نیە عەبدی چاك لە بۆ پتی من

لە شوشەی بللور شەرابیش نوش کە
لە دێری موغان سا خۆت سەرخۆش کە

وەڵامی داوە پیری سەنعانی
جەرگو هەناوم بو بە بریانی

هەرچی ئەفەرمووی من خزمە کارم
بۆ ئەمری بەرزت فەرمان بەردارم

بەڵام ناتوانم هەتکی قورئانم
گەرچی ڕاهیبی دێری موغانم

بەڵام لە دەست تۆ شوشەیی شەراب
دەینۆشم جەرگم بکاتە کەباب

بۆ دێری موغان من دێم بە یەکجار
لە جیاتی تەسبیح دەبەستم زنار

باسی ڕۆیشتنی موریدان بۆ لای شێخ

ئـەمجـار خـوڵاسـەی بـەیـانو گـوفتـار
چـوونـە كـلێـسـا شـێـخ وتـازە یـار

وەختێ كـە چـوونـە نـاو دێـری مـوغـان
چـەند بتـی لێ بـو هـەمووی زێـر نیشـان

شـوشـەی بللورین هـەمووی پڕ شـەراب
لە دەوری پـتـان هـەم مـەزەی كـەبـاب

مـەجلیسی مەستـان بـەزمی سـەرخـۆشـان
چـەپـڵە ڕێـزانـی بـادە خـرۆشـان

نـۆشـا نـۆشی لەب لە مـەی نـۆشـان
دڵ مـوریـدانـی دەهـێـنـایـە جـۆشـان

بادەی شەراب یاری خەرامان
هەڵی گرت دایە دەست پیری موغان

وەختێ نۆشی کرد عەشق بو بە هەزار
ئیمانی دەرچو لە دڵ بە یەکجار

سەرخۆش و مەست بو یەکجاری سەکران
لێ بو بە بێستان ئەو دێری موغان

لە لایە شەراب لە لایە غیلمان
لە لایە مەستی یاری نەوجوان

هەرچی کە لای بو رەمزی مەعانی
شوشتی بە شەراب پیری سەنعانی

ئەمجا رووی کردە لای یارمەستی
ویستی لە گەردن ئاڵێنێ دەستی

ئەوسا یاری شۆخ دەهاتە گوفتار
ووتێ ئەی شێخم گوێ بکرە هوشیار

ئاگەی بە چاوم گەر بە قسەم نەکەی
ئەمەی پێت دەڵێم نەکەر وانەکەی

له پێش پتی من ئەبێ سوجدە بەی
یەکجاری حاشا تۆ لە کەعبە کەی

قورئان بە ئاگر خۆت بسوتێنی
ڕەگی ئیسلامی لە دڵ دەربێنی

زنار ببەستی وێنەی تەرسایان
ئەمجارە دەگەی بە شەو چرایان

هەرکەس عاشق بێ ئەگەر بە ڕاستی
ئەمێ لا نەدا لە یاری مەستی

شێخ جەوابی دا ئەی شۆخی نازدار
خاوەن شەرەف بوم مەتبەعی ئەنوار

تەیری ناو باخی باتنی من بووم
چرای ئیسلامو ئاینی من بووم

چوار سەد موریدم هەبوو مونەوەر
ساحیب کەرامەت بەرزو موعتەبەر

هەموم فری دا بۆ عەشقی چاوت
هەمووم فیدا کرد بۆ زوڵفی خاوت

هەرچی کەفەرمووت کرد بە یەکجار
سوجدەم برد بۆ پت هەم بەستم زنار

تاکەی لە وەسڵت گیانە بێبەش بم
تاکەی لە عەشقت وەك ئاگر گەش بم

هیچ کەس وەکو من دین و ئیمانی
گیانە نەفرۆشتووە بە عەشق و جوانی

زیکرو تاعەتی مودەی پەنجا ساڵ
هەمووت لێ کڕیم بە دوو چاوی کاڵ

هەمووم بەفیدای چاوی مەست کرد
هەمووم تالاتی پەنجەی دەست کرد

ئێستاش حازرم بۆ ئەمری کارت
هەرچی ئەمر ئەکەی بەخزمەت کارت

ئەمجا ڕاهیبان لە دێری موغان
خڕ ئەبونەوە لە شێخی سەنعان

زناریان هێنا شێخ لەپشتی بەست
شێخ بوو بەکافر کافری سەربەست

دێری موغان بوو بەسوجدە گا
لە دینی ئیسلام یەکجاری لابدا

جا یاری ئەرمەن دەهاتە گوفتار
ووتی گوێت لێبێ پیری بریندار

چەند زێرم دەوێ هەم درو گەوهەر
بەزێرو وەسلمان قەت نایەتە بەر

جا دەیفەرموو شێخ تۆ وات نەفەرموو
ئەم وەعدەی دات پیم بۆ درۆدەرچوو

من حیاتی خۆم لەڕێی تۆ دانا
زێڕ لە کوێ بێنم یاری چاو جوانا

زێرو گەوهەری دونیاو قیامەت
لەڕێ تۆم دانا شۆخی بەقیمەت

لەبەر عەشقی تۆ ئەی عیسا پەرست
یارو موریدان لە من بوونە سست

ئێستاش تۆ بیکە بۆ خاتر مەسیح
بەچاوی کاڵت روخساری مەلیح

بەلێوی ئاڵو بەچاوی جوان
جاری لە وەسڵت بمکە بەمیوان

جا یاری جوانی سکی پێ ئەسووت
ئەهاتە گوفتار بە ناز پێ ئەووت

مادام تۆ نێتە لەزێرو گەوهەر
ئیشێکت پێ بڵێم بیکە بەهونەر

خۆت بکە بەشوان بۆ مێگەلە بەراز
ئەوسا لەگەڵ من ئەبێ بەهاوراز

وەڵامی داوە پیری سەنعان
لەلام ئاسانە بەرازەوانی

دەستی دایە دار ئەو شێخی واڵا
بوو بە شوان بەراز لە چۆڵو سەحرا

بەڵێ دلداری شتی وا ئەکا
هۆشی هۆشداران لەسەر دەر ئەکا

دینی دینداران سەرەو ژێر ئەکا
چاوی ڕوناکی عەشق کوێر ئەکا

باسی ڕۆیشتنی موریدان بۆ لای شێخ

وختێ کەژانی زومرەی موریدان
شێخیان وەرگەڕا لە دین و ئیمان

بۆ بەیت و لحەرام کەرانە دوواوە
لەدەوری بەیتا دەست بە دۆعاوە

لە بارەگای حەق دەپارێنەوە
بەڵکو لوتفێ کا شێخ چاک بێتەوە

یەکی لە موریدان مەردوو وەفادار
چوو بۆ خزمەت شێخ دانیشت بەوقار

بە گریەو شیوەن فرمێسکی ڕژان
ووتی بە شێخی ئەی پیری سەنعان

ئێمە هەموومان کە غوڵامی توین
ئێستاش هەر لە ژێر فەرمانی ئەتوین

بەکیان و بە ماڵ قوربانی ئەتوێن
هەموو خەمباری سوتانی ئەتوێن

ئەگەر ئەفەرمووی ئێمەش هەموومان
وەکو تۆ ئەچین بۆ دێری موغان

لە پێش پێی تۆ کشت ریز ئەبەستین
هەموو وەکو تۆ زنار ئەبەستین

ئەبین بەشوانی مێکەڵێ بەراز
لە بەر دڵی تۆ ئەی گردن فەراز

ئەگەر دەش فەرمووی ئەی عالی مەقام
ئەگەرێنەوە بۆ بەیت ولحەرام

وەڵامی فەرموو ئەو پیری نازدار
ووتی مەمنونم یاری وەفادار

ئێوە بڕۆنەوە بۆ بەیتولحەرام
خەریکی دین بن زۆر بەنیهتمام

تاکو بزانم من چیم بەسەردێ
دەردی دژوارم چی لێ بەدەردێ

ڕەبی ئەی خودا هیچ کەس وەکو من
بەدەردی عەشق نەبێ سەرەوبن

مورید ڕۆیشتن هەموو دڵ بەخەم
هەریەك لە کونجێ لەدەوری حەرەم

زیکرو ئەورادیان بۆ شێخ دوعا بوو
دایم گریانو هەروا وەیلا بوو

ئەحواڵیشێخیان نەووت بەهیچ کەس
بەدل دەسووتان هەر وەکو قەقنەس

یەکێ لە موریدان زاتی مونەوەر
لە خزمەتی شێخ نەهاتبوە سەفەر

ئەوسا موریدان بۆیان بەیان کرد
ئەحواڵی شێخیان کە بۆ عەیان کرد

وەختێ کەزانی ئەو ماجەرایان
ووتی بە موریدان ئەی بێ وەفایان

بـۆچی نـەتـان بـەست زنـار وەکـوئـەو
نـوری ئیمـانتـان بـۆ نـەکـرد بـەشـەو

بـۆچی وێنـەی ئـەو بـۆ مـێگـەل بـەراز
نـەبـوون پەگـاوان نـەبـوون بـە هـامـراز

هـەمـوو هـاتنـە جـەواب بـە یـەك زبـانـە
وتـیـان ئـەی بـرا مـەعـلووم بـزانـە

ئـەوەی تـۆ ئـەڵێت هـەمـووم عـەرز کـرد
سـویـنـدمـان بـە قـورئـان قبـوڵی نـەکـرد

ئـەوساکـە فەرمـووی ئـەو مەردی چاکزان
سبـەی بـەیـانی ئـەبـێ هـەمـوومـان

بـڕۆیـنـە لای شـێـخ لە بـۆ ڕۆمـسـتـان
بـۆ خزمـەتی شێـخ ئـەو پیـری سـەنعـان

ئێمـەش هـەر وەك شێـخ زنـار ببـەستین
لەپـێش پـتـی ئـەو بـەریـز بـوەسـتین

بـەزیـکـرو دۆعـا فـرقـەی مـوریـدان
ئـەمـجـا کـەوتنـە ڕێ لەبـۆ ڕۆمـسـتـان

چل ڕۆژ بە ڕۆژو بێ خوردو بێ خواب
هەر پاڕانەوە لە خودای وەهاب

هەریەک بە جۆرێ دەپارانەوە
بۆ چاک بونی شێخ دەلاوایەوە

ڕەبی بۆ خاتر بەیتو لحرراعت
ڕەوزەی محەمەد ڕوکنو مەقامت

بەشێخی سەنعان مەرحەمەت بکەی
عەشقی موجازی لە دڵ دەربکەی

خولاسەی کەلام هەر بەم حاڵە
هەتاکو چل ڕۆژ بەم عیبادەتە

هەریەک بە جۆرێ دەپارایەوە
هەریەک بە نەوعی ئەلارایەوە

لەدووای چل ڕۆژ ڕۆژێکی وابوو
گەورەی موریدان لە خەلوەتا بوو

خەریکی دینو زیکرو تەقوا بو
دیتی لەناکاو نوری پەیدا بو

وەك رۆژی رخشان لە بورج هاتە دەر
دونیای دەرەوشاند ئەم سەرو ئەو سەر

دیتی جوانی وەك مانگی تابان
گەردن وەك بلور پەرچەم وەك رەیحان

گیسوی ماری رەش قەدی شەنگە بی
شێوەی رەفتاری جنسی عارە بی

لە لێوی ئاڵ عەتر ئاباری
کولمەی مونەوەر گوڵی بەهاری

لە بۆ لای مورید بەزەردە خەندە
ئەهات وەکو روح ئەو شیرین قەدە

بەزوبانی عارەب ئەم جوانەی لاو چاك
سەلامی ئەکرد لە موریدی دل پاك

فەرمووی مزگێنی ئەی خاوەن تەمیز
دۆعات قبول بو لای خوای عەزیز

ووتی فیدات بم ئەی خاوەن کەماڵ
پێم بڵێ تۆ کێت ئەی ساحیب جەماڵ

فەرمووی بمناسە ئەحمەد مستەفا
پەژێراوی عالەم خاوەنی سەفا

بۆ رزگاری شێخ عەرزم کرد دۆعا
دڵی نەشکاندم خودای بێ هاوتا

مەعلووم بزانە گەر بەحری ئیحسان
هاتە مەوج لەلای خودای مەنان

کفری هەمووکەس گەر عەفو بکا
لە خوایەتی ئەو هیچ نوقسان ناکا

مورید کە بیستی دەیدا لە هاوار
ووتی فیدات بم ئەی ساصیب وقار

ئەتو سەرداری فیرقەی ئەنبیای
ئەحمەدو محەمەد یاسین و تاهای

لە رۆژی مەحشەر شەفاعەت خوازین
هەر بە لوتفی تۆ گەردەن فەرازین

ئەوساکە وون بو نوری بەدرەخشان
دەیدا لە هاوار موریدی پڕ ئیمان

زومـرەی مـوریـدان لە گـریـەو هـاوار
ئـاگـادار ئـەبـوون هـاتـن بـەیـەکجـار

ئـەمـەی بـیسـتـبـوی لە زار مـسـتـەفـا
بـە فـیـرقـەی مـوزیـد مـزگـێـنـی ئـەدا

باسی ڕۆیشتنی موریدان بۆ لای شێخ

ئـەوسـا ڕۆیـشتـن جـەمـعـی مـوریـدان
بـۆ لای شێخ ئـەچـون بـەزیکـرو قـورئـان

وەختی کـەویتیـان ئـەو پیـری سـەنعـانی
لە نـاو بـیـابـان حـاڵی پـەریـشـان

وەختی چـاوی کـەوت ئـەویشی مـوریـدان
وەیـدا بـەسـەر خـۆی ئـەی مـاڵم ویـران

ووتـی بـە خـێر بێن زومـرەی بـرایـان
ڕونـاکـی چـاوم شـوعـلەی چـرایـان

دۆعـام بـۆ بـکـەن زۆر پـەشـیـانـم
خـودا ڕەحـم کـانت هـەر بـە ئیـمـانـم

لەعنەت لە زنار لە ناقوس حاشا
یەك تۆبە دەشوات هەزار بار خەتا

ئەمجار موریدان بە گریانەوە
بە حەمدو سەناو بەنالأنەوە

دەستیان ماچ ئەكرد یەك یەك هەموومان
هێنایانەوە لەناو بیابان

غەسلی تۆبەی كرد شێخی بەهیمەت
خودا دایەوە نورو كەرامەت

بۆ بەیتولحەرام جا گەرانەوە
بە خۆشیو شادی بە ئیمانەوە

وەختێ گەرایەوە شێخ لە بۆ حەرەم
لە ڕۆم بەجیما یاری خونجە دەم

دەردی دلداری لێ بو خەبەردار
شەوێ خەوتبو نەشمیلەی نازدار

دیتی لەخەودا گول روخساری
لە بورجی عاسمان رۆژ هاتە خواری

لە لای ئـەو ئەکـەوت ئەو رۆژی رەخشـان
رۆژ هــاتــە گــوفتــار بــە شیــرین زوبــان

پێی ووت ئـەی شۆخی ئـەرمـەنی میللەت
هـەتـاکـەی دەڕوی لەڕێ زیـللەت

لە نـوری ئیسـلام تـاکـەی بێ چـاوی
لە عـەشقی شێـخـت بـۆچی وا خـاوی

خـۆ شێخی سـەنعـان لە بـەیتولحـەرام
چـاوی لە ڕێتـە هـەردەم سـوبـح و شـام

ئـەی یـاری نـازدار بـگـرە تـەریـقـەت
لە سـورەت لادە بـگـرە حـەقـیـقـەت

بـرۆ بـولای شێـخ شێخی سـەنعـانی
بـچـۆرە خـانـەی نـورو مـەعـانـی

کـە بـە چـە تـەرسـا لەخـەو ڕاپـەری
ئـاگـری دڵداری دای لە جـگـەری

دەیـدا لە نـاڵەو گـریـان و زاری
فـرمێـسـکـی چـاو ڕێـژنـەی بـەهـاری

کەوتە کۆمەڵی خەیاڵو ئەفکار
دڵی پیرۆزی لێی بوو بریندار

ڕێگا ی گرتە بەر ئەو یاری ئەرمەن
بۆ شاری (مەکە) بەجۆی هێشت وەتەن

نازو نازداری هەمووی بەلادا
خۆشی ژیانی بە بای فەنادا

ئەپارایەوە لە خوا بە گریان
ئەی خوای بێ شەریکو بێ جێگەو مەکان

من لە خەتا بووم عوزرم ببورە
چونکە شێوەیی ئیسمت غەفوورە

لەپێت پرستنی من پەشیمانم
پیری سەنعانە نوری ئیمانم

ئەکەوتە ڕێگا جا بای سەبا
مژدەی هاتنی بۆ لای شێخ هێنا

بە عیشی باتن پیری سەنعانی
هاتنی دولبەری بە دڵ زانی

له لای ئـەو ئەکـەوت ئەو رۆژی رەخشـان
رۆژ هـاتـە گـوفتـار بـە شیـرین زوبـان

پێی ووت ئـەی شۆخی ئـەرمـەنی میللەت
هـەتـاکـەی دەڕوی لەڕێ زیـللەت

له نـوری ئیسـلام تـاکـەی بێ چـاوی
لە عـەشقی شێـخـت بـۆچی وا خـاوی

خـۆ شێخی سـەنعـان لە بـەیتولحـەرام
چـاوی لە ڕێتـە هـەردەم سـوبـحو شـام

ئـەی یـاری نـازدار بـگـرە تـەریـقـەت
لە سـورەت لادە بـگـرە حـەقـیـقـەت

بـڕۆ بـۆلای شێـخ شێخی سـەنعـانی
بـچۆرە خـانـەی نـورو مـەعـانـی

کـە بـە چـە تـەرسـا لەخـەو ڕاپـەری
ئـاگـری دڵداری دای لە جـگـەری

دەیـدا لە نـاڵەو گـریـانو زاری
فـرمێـسـکی چـاو ڕێـژنـەی بـەهـاری

کەوتە کۆمەڵی خەیاڵو ئەفکار
دڵی پیرۆزی لێی بوو بریندار

ڕێگا ی گرتە بەر ئەو یاری ئەرمەن
بۆ شاری (مەکە) بەجێی هێشت وەتەن

نازو نازداری هەمووی بەلادا
خۆشی ژیانی بە بای فەنادا

ئەپارایەوە لە خوا بە گریان
ئەی خوای بێ شەریکو بێ جێگەو مەکان

من لە خەتا بووم عوزرم ببورە
چونکە شێوەی ئیسمت غەفوورە

لەپت پرستنی من پەشیمانم
پیری سەنعانە نوری ئیمانم

ئەکەوتە ڕێگا جا بای سەبا
مژدەی هاتنی بۆ لای شێخ هێنا

بە عەینی باتن پیری سەنعانی
هاتنی دولبەری بە دڵ زانی

له بـه‌یـت‌وله‌حـه‌رام له‌نـاو مـوریـدان
شێـخی سـه‌نـعـانـی ده‌یـدا له‌گـریـان

جـه‌مـعـی مـوریـدان وتـیـان دیـاره
فـیکـری مـه‌عشـوقت کـردووه دووبـاره

یـاشێـخ هـه‌تـاکـه‌ی عـه‌شقی دونیـایی
تـاکـه‌ی لاده‌ده‌ی له ڕێـی خـودایـی

فـه‌رمـووی بـرایـان هـه‌ڵسن بـه‌یـه‌کجار
بـڕۆیـنـه ئیستـقبـال ئـه‌و یـاری نـازدار

شـۆخـی ئـه‌رمـه‌نـی وا له ڕێـگـایـه
مـه‌عـلوم عـه‌وداڵی عـه‌شـقـی خـودایـه

وه‌خـتـێ کـه هـاتـن پـیـرو مـوریـدان
دیتیـان ئـه‌م شـۆخی وا دێت بـه گـریـان

سه‌ر رووت‌و شێـواو پـه‌رچـه‌م پـه‌ریشـان
به ئـاهـو نـاله وا دێـت بـه غـاردان

که شۆخی ئـه‌رمه‌ن چـاوی به شێـخ که‌وت
سـه‌رسام بێ هـۆش کش‌و مـات ئـه‌کـه‌وت

یاری دیده مەست بەهۆش هاتەوە
رووی کردە لای شێخ بەگریانەوە

وتی فیدات بم ئەی یاری دڵگیر
تەیری بێ باڵم خستومە تە زنجیر

ئێستاش پێم بڵێ ڕێگای ئیمان
ئیمان شیرینە دەرمانی دڵان

پیری سەنعانی بەچاوی گریان
تەلقین ئەکرد ئیسلام و ئیمان

لە ناو موریدان بوو بە غەڵ غەلە
زیکری یا مەنهو هەراو هەڵ هەڵە

ئیمانی هێنا ئەو یاری نازدار
دڵی بۆ دەریای ئەنوارو ئەسرار

لە عەشقی خودا لە زەوقی ئیمان
نەعرەتەی لێدا ئەو یاری چاو جوان

روحی رەوان کرد بۆ باخی جنان
بوو بە کۆتری ناو باخی رەزوان

ئەوسا هەناسەی پیری سەنعان
روی کردە عاسمان بە دل سوتانی

ووتی ئەی خودا لە دووای یارم
منیش نەمێنم زۆر بریندارم

ئەویش هەر لەوێ گیانی تەسلیم کرد
لەبەر عەشقی ئەو روحی تەقدیم کرد

گۆریان هەڵکەند هەردوو لەتەك یەك
گەرچی بەدەن دوو بەلام بەروح یەك

بونە زیارەتگاه بۆ خاس و بۆ عام
ئیتر تەمام بوو ئەمجار وەسەلام

منیش سەلامم عەبدی گوناهبار
لەقەب حەیدەری داماوو هەژار

هەژاری هۆزم چونکی چی ماوە
لەژیانی خۆشی بەشم براوە

سوپاس بۆ خودا لە دووای هەموو کار
سەلاوات و سەلام لەفەخری موختار

یەعنی محەمەد (د. خ) سەرداری عالەم
بۆ ئەنبیان سەروەرو خاتەم

بە یارمەتی خودای مەزن حیکایەتی شێخی سەنعانی تەواو بوو

سەرپەرشتی چاپ
محمد عبدالرحمن زەنگنە